

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

49. An Concubina possit confiteri cum Confessario concubinario? Et an
vero copula cum Confessario, vel pœnitente sit necessario in confessione
aperienda? Et quid, si de illa interrogaretur à ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

RESOL. XLIX.

An concubina possit confiteri cum Confessario concubinario?

Et an vero copula cum Confessario, vel penitente sit necessario in confessione aperienda?

Et quid, si de illa interrogatur à Confessario?

Et an Confessarius, qui peccata penitentis audit, & non absoluit, si postea cum ipsa, vel cum filio confessionis accubaret, vel è contra, contrahat circumstantiam aggravantem, vel mutantem speciem? Ex part. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 110.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè, in rigore loquendo imò vt obseruat Sanch. in *select. edis. Lugd. disp. 1. n. 16.* aliquando poterit esse expediens concubinario Confessorem excipere confessionem suæ concubinæ, si expediret, scilicet femina apud alium Confessarium non infamari, vel quia vult foemina certis à peccato liberari, aut quia ille, qui rem habuit cum illa, scit meliùs conscientiam foeminae scrutari. Si tamen periculum interueniret noui consensu carnalis, aut defectus doloris, illicitum esset confessionem auscultare, vt docet Basil. de Leone *lib. 7. de matrim. c. 38. n. 3.* à quo discedo, quatenus ait huiusmodi periculum ferè semper reperiri, & ob id censet nunquam licere, nisi in rarissimo casu confessionem concubinæ excipere. Imò licet publicum sit Confessarium, & foeminam in concubinato vixisse, fas erit ipsius admittere confessionem, cum ex actione de se licita nullum possit offerri actiuum scandalum, dum alias quoque actio mali speciem non præferat. Vnde deceptus maximè fuit Fagundez *præcip. 2. lib. 4. cap. 3. num. 3.* arbitrans esse mortale Confessarium auscultare confessionem suæ concubinæ, eo quòd in *e. fin. 30. q. 1.* id dicat decerni. At non percepit textum, ibi namque solum præcipitur Confessarium non committere cum foemina, cuius confessionem audierat non verò præcipitur de conuerso, vt non auscultet confessionem eius, quam carnaliter cognouerit. Iamque illud decretum Calestini, quo deceptus fuit Fagundez, tenocatum est per Papam Bonifacium VIII. Et hæc omnia docet Sancius in *select. loco citato. vbi supra.*

Sup. hoc sup. in Ref. 47 & in aliis eius not.

2. Quòd verò circumstantia copulæ cum Confessario, vel penitente non sit necessariò in confessione aperienda, docuerat antea Sanchez, & me citato in *1. part. tract. 7. resol. 12.* docet etiam nouissimè *vbi supra n. 5.* & docet probabilem esse Hurtados de *matr. disp. 18. diffio. 1. n. 4.* Fagundez *præcip. 2. lib. 4. c. 3. n. 3.* & alij, est enim tantum circumstantia aggravans, quæ quidem contra Celayam in *4. sent. disp. 17. qu. 2.* non est necessariò confitenda, etiamsi de illa penitens interrogetur à Confessario, non enim habet ius Confessarius ad interrogandum de circumstantiis aggravantibus, vnde nulla ei irrogatur iniuria si occultentur. Hinc non est audiendus doctus Sousa de *Confess. sollicit. tract. 1. cap. 3. n. 15.* & 16. asserens Confessarium ordinarium habentem copulam cum confessionis filia, incurrere in circumstantiam mutantem speciem, non tamen Confessarium semel, vel iterum confessionem excipientem, eo quòd vinculum cognationis spiritualis non oriatur ex nuda ministratone Sacramenti, sed ex suscepta cura pro penitente. Verum optimè Sanchez *vbi supra n. 2. in fine,* refellit hanc sententiam, quia cura medendi penitenti ex prima confessione Confessario incumbit, nisi quòd vna cura continetur magis, quàm alia ergo, &c. * Et idem dicendum est si Confessarius cum filio confessionis præpostera. Venere accubaret, vel

* Sup. hoc magis late in Ref. præterea.

è contra, non enim tenerentur hanc circumstantiam aggravantem in confessione aperire. Vide me ipsum *vbi supra.*

3. Sed quæritur, an Confessarius, qui peccata penitentis audit, & non absoluit, si postea cum ipsa fornicetur, incurrat in hanc circumstantiam aggravantem? affirmatiuè respondet Sanchez *loco citato n. 7.* cum Freyta ad *Augnam tract. de Confess. sollicit. q. 13. n. 32.* & Grassius *tom. 1. lib. 4. de cognat. spirit. n. 20.* quia talis confessio sacramentalis est, nec reuelanda, ergo. Verùm partem negatiuam videtur tenere Henricus *lib. 1. c. 14. n. 8.* & Sotus in *4. disp. 42.* dum filiationem spiritualem abolutio si tribuunt, à qua reconciliatio, & filiatio ad Deum provenit, & secundum aliquos confessio, cæterique actus penitentis concurrunt, in sacramento Penitentia: solum vt materia, gratia verò solum pro abolutionem causatur. Sed vt verum fatear, pro praxi in nostra sententia hæc questio parum refert nam si nos negamus Confessarium, qui abolutionem dedit penitenti, teneri hanc circumstantiam confiteri; Idem dicendum erit de Confessario, qui audit, & non absoluit, etiamsi in hoc casu hanc circumstantiam aggravantem incurret.

RESOL. L.

Verum in confessione aperienda sit circumstantia complicis, si ex hac nullum damnum sequatur complici præter infamiam apud Confessarium?

Et an etiam in articulo mortis possit quis licite talem circumstantiam confiteri? Ex part. 1. tractat. 7. Ref. 49.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Bonacina de *con. tract. disp. 2. q. 4. punct. 4. n. 2.* qui citat Suarez, Rebellium, Nauarrum, & alios, quibus ego addo Valquez in *3. p. tom. 4. q. 92. art. 2. dub. 3. n. 28.* Cominch de *Sacr. disp. 7. dub. 9. n. 89.* Reginaldum in *Praxi. 10. 1. lib. 6. c. 4. n. 156.* Henriquez *lib. 2. c. 9. n. 3.* Emmanuel Sa *verb. Confessio. n. 18.* Toletum *lib. 3. c. 8. n. 4.* Paludanum in *4. disp. 16. q. 3. art. 2.* Angelum *verb. Confessio. 1. §. 3.* Roellam *codem verb. n. 6.* Medinam *C. de Confessione, quest. de circumst. loci.* Nugentium *addit. ad 3. p. q. 9. a. 2. dub. 2.* & alios. Quia in Confessione nunquam datur vera ratio infamiae, & Confessarius id cognoscit sub sigillo Confessionis, quod perinde est, ac si non nouisset, vel sciret.

2. Hæc sententia est probabilis: sed probabilior contraria mihi videtur, quam docet nouissimè Villalobos in *sum. to. 1. tract. 9. dub. 38. n. 3.* & Petrus Fay in *addit. ad 3. part. q. 9. art. 2. disp. 9. concl. 1.* & ante illos Valentia *tom. 4. disp. 7. q. 11. punct. 1.* Nauarrus in *Manual. c. 7. n. 3.* & Caietanus *verb. Confessio. c. dicit. 3.* Armilla *verb. circumstantia. n. 11.* Lopez in *instru. p. 1. cap. 36.* & alij, quibus etiam adde Ioan. de la Cruz in *director. conscient. p. 2. de Sacram. Pœnit. q. 3. dub. 5. concl. 3.* vbi sic asserit: [Penitens non potest confiteri peccatum, aut circumstantiam manifestatiuum complicis, etiamsi ex hoc nullum damnum sequatur complici, præter infamiam apud Confessorem, qui illud tenetur celare sub sigillo confessionis. Nam præceptum non infamandi alterum fortius est præcepto integrandi Confessionem Nec reputatur ista leuis infamia, si alias Confessor non sciebat de complice, si-milia peccata. Ita ille.

3. Et hanc sententiam ita veram aliqui existimant, vt doceant, nec etiam in articulo mortis, posse quemquam licite talem circumstantiam confiteri. Et ita docet Medina in *sum. lib. 2. c. 4. §. 1.* Sotus in *4. disp. 48. q. 2. art. 5. ad 4.* Bañez in *2. 2. q. 33. dubit. 8. p. 1. §. 3. p.* & alij, licet cõtrariu probabilius censeat Ledesma *2. n. 9. 8.*